

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SEKTÖRLER İLE İSTİHDAM VE TÜRKİYE İÇİN GENEL ÇERÇEVE

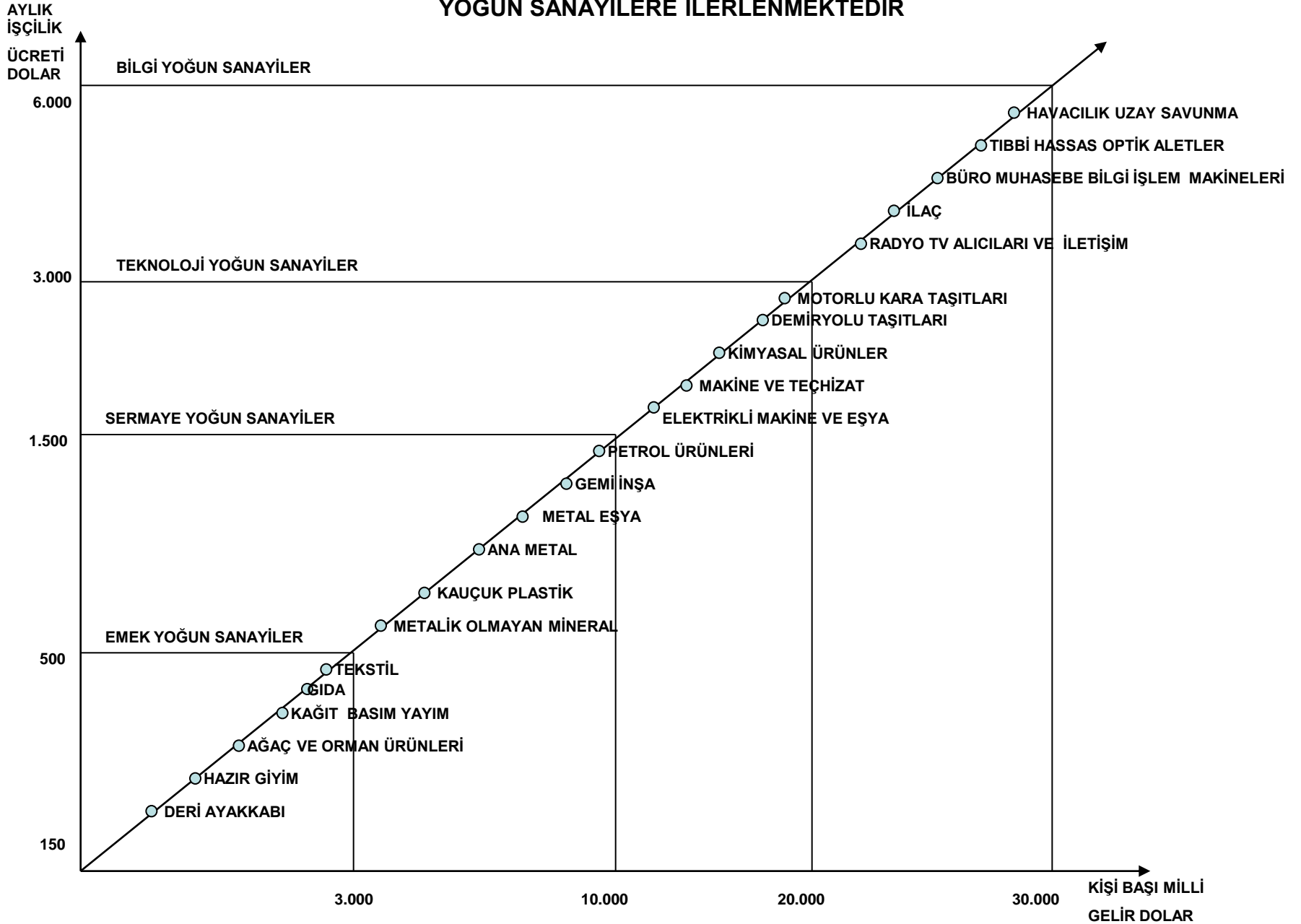
DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
MART 2010

SANAYİ SEKTÖRLERİNİN SINIFLANDIRILMASI; TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞU, ÜRETİM FAKTÖRÜ YOĞUNLUĞU, KATMA DEĞER YARATMA KAPASİTESİ VE REKABET UNSURLARI

TEKNOLOJİ SINIFI (TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞU)	SEKTÖRLER	ÜRETİM FAKTÖRÜ YOĞUNLUĞU	KATMA DEĞER KAPASİTESİ	REKABET UNSURLARI
YÜKSEK TEKNOLOJİ	HAVACILIK VE UZAY SANAYİ İLAÇ VE ECZACILIK ÜRÜNLERİ BÜRO MUHASEBE VE BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ RADYO VE HABERLEŞME CİHAZLARI TIBBİ HASSAS ÖLÇÜ VE OPTİK ALETLERİ	BİLGİ YOĞUN	ÇOK YÜKSEK	BİLGİ REKABETİ
ORTA YÜKSEK TEKNOLOJİ	ELEKTRİKLİ MAKİNE VE ALETLER MOTORLU KARA TAŞITLARI VE ÇEKİCİLER KİMYASAL MADDE VE ÜRÜNLER DEMİRYOLU VE DİĞER TAŞIT ARAÇLARI MAKİNE VE TEÇHİZAT	TEKNOLOJİ YOĞUN	YÜKSEK	TEKNOLOJİ REKABETİ
ORTA DÜŞÜK TEKNOLOJİ	GEMİ İNŞA VE ONARIM KAUÇUK VE PLASTİK PETROL RAFİNERİ ÜRÜNLERİ, NÜKLEER YAKIT METALİK OLMAYAN MİNERAL ÜRÜNLER ANA METAL SANAYİ METAL EŞYA SANAYİ	SERMAYE YOĞUN	ORTA	KALİTE-FİYAT REKABETİ
DÜŞÜK TEKNOLOJİ	AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ İLE BASIM YAYIM GIDA İÇECEK TÜTÜN TEKSTİL HAZIR GİYİM DERİ AYAKKABI	EMEK YOĞUN	DÜŞÜK	MALİYET-FİYAT REKABETİ

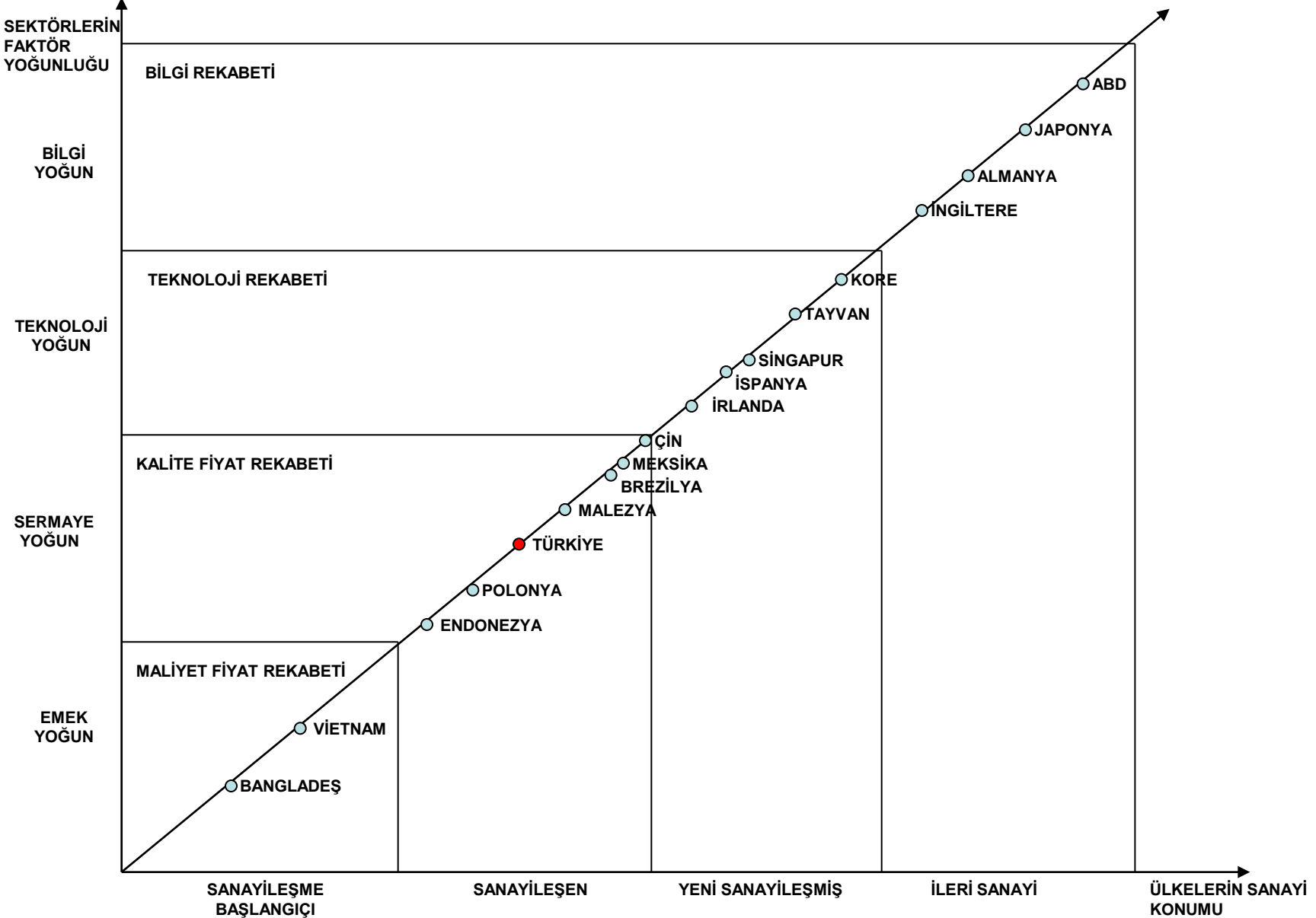
ŞEKİL.1 SANAYİ HAYAT EĞRİSİ SEKTÖRLERİN KONUMLARI

SANAYİ HAYAT EĞRİSİ YAŞAYAN BİR SÜREÇTİR VE EĞRİ ÜZERİNDE EMEK YOĞUN SANAYİLERDEN BİLGİ YOĞUN SANAYİLERE İLERLENMEKTEDİR

ŞEKİL.2 SANAYİ HAYAT EĞRİSİ ÜLKELERİN KONUMLARI

ÜLKELER SANAYİ HAYAT EĞRİSİNE SANAYİLEŞME BAŞLANGICINDAN GİRMEKTE İLERİ SANAYİ ÜLKESİNE KADAR İLERLEMEDİR

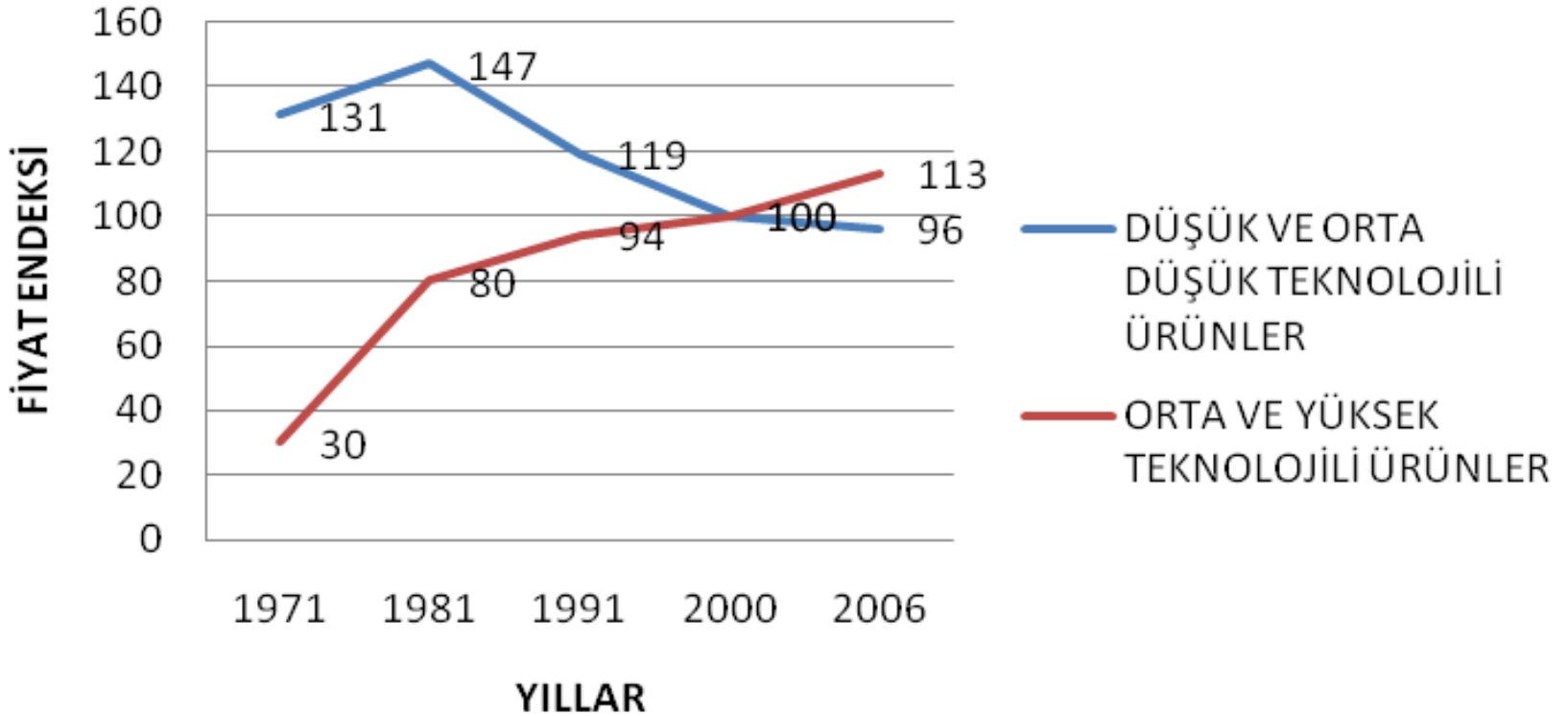

İMALAT SANAYİNDE YÜKSEK TEKNOLOJİLİ SEKTÖRLERİN KATMA DEĞERİ DAHA HIZLI BÜYÜMEKTEDİR

TEKNOLOJİ GRUBU	SEKTÖRLER	YILLIK ORTALAMA BÜYÜME % 1990-2005
YÜKSEK TEKNOLOJİ	RADYO TELEVİZYON VE İLETİŞİM ARAÇLARI	21.3
	BÜRO MUHASEBE VE BİLGİ İŞLEM	12.9
	ECZACILIK ÜRÜNLERİ VE İLAÇ	8.2
	HAVACILIK VE UZAY SANAYİ	5.2
	TIBBİ ALETLER HASSAS ÖLÇÜ VE OPTİK	4.4
ORTA YÜKSEK TEKNOLOJİ	ELEKTRİKLİ MAKİNE VE ALETLER	6.8
	MOTORLU KARA TAŞITLARI	4.5
	KİMYASAL MADDE VE ÜRÜNLER	3.6
	MAKİNE VE TEÇHİZAT	1.9
ORTA DÜŞÜK TEKNOLOJİ	PLASTİK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİ	3.4
	KOK KÖMÜRÜ, RAFİNE PETROL NÜK. YAKIT	2.5
	ANA METAL SANAYİ	2.0
	METALİK OLMAYAN MİNERAL ÜRÜNLERİ	1.3
	MEYAL EŞYA SANAYİ	1.1
DÜŞÜK TEKNOLOJİ	GIDA VE İÇECEK	1.8
	KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ	1.7
	BASIM YAYIM SANAYİ	1.5
	TÜTÜN ÜRÜNLERİ	1.3
	MOBİLYA	1.2
	AĞAÇ VE MANTAR ÜRÜNLERİ	1.1
	TEKSTİL	0.2
	DERİ, DERİ ÜRÜNLERİ AYAKKABI	-0.6
	HAZIR GİYİM	-1.8

İMALAT SANAYİNDE DÜŞÜK VE ORTA DÜŞÜK TEKNOLOJİLİ ÜRÜNLERİN FİYATLARI DÜŞERKEN ORTA YÜKSEK VE YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜNLERİN FİYATLARI ARTMAKTADIR

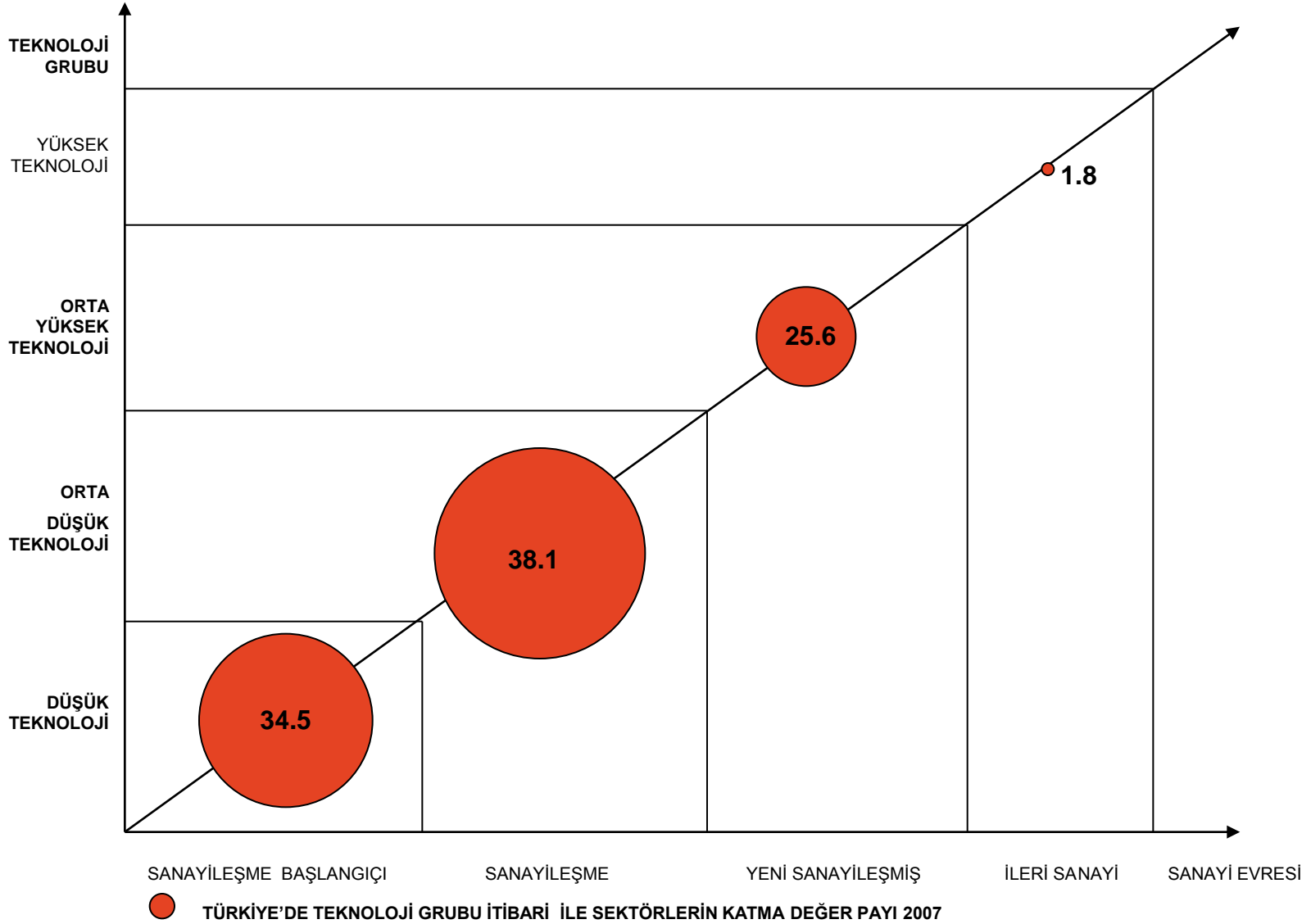
GRAFİK.3 İMALAT SANAYİ ÜRÜN FİYATLARININ GELİŞİMİ 1971-2006

SEÇİLMİŞ ÜLKELERİN İHRACATI EN ÇOK YAPILAN 25 ÜRÜN İÇİNDE SIRASI

	KOR	TAY	SİN	İRL	MAL	TAY	END	POL	MAC	ÇEK	ÇİN	HİN	RUS	BRE	MEK	ARJ	TÜR
781	7							15		14				16	10		17
334	5	14	2								17	11	1				
776	6	5	1	15	7	14					8				18		
764	2	13	8		16						1			20	9		
752	9		5	7	6	12			19	18	1				10		
784	9	18						15	20	13	12			16	8		
542			19	6								14					
759	10	7	5	12	9	14	20				1				15		
778	8	5	11		18	17			20		1				7		
772	13	7	10		8	15				17	4				9		
792			8			11					14		15	6			
713	18		20			16		11	5		15			13	7		
874	19		13		14				20		8				6		
728	5	11	15								9						
821					11	18	14	5		12	1				7		
845			20			17	18				1	10			8		4
641	15						14	19			16		18	20			
699	17	8						14		11	2	20			6		
782	14					9		17			19			13	5	18	10
667			9			14					10	3	11				
893	18	10						15							12		
684	18	11									5			13			
682	10						19	13			4	17	5				
515	14		7	1				18	20		10	16	15				

TÜRKİYE'NİN SANAYİ HAYAT EĞRİSİ ÜZERİNDEKİ KONUMU; İMALAT SANAYİ EĞRİSİ ÜZERİNDE İLERLEMELER YERİNE DÜŞÜK VE ORTA DÜŞÜK TEKNOLOJİLİ SANAYİLERDE YOĞUNLAŞMA TERCİH EDİLMİŞTİR

SANAYİ YATIRIMLARINDA SERMAYE HASILA KATSAYISI

Hızlı Ekonomik Büyüme Gösteren Asya Ülkelerinde
Sermaye- Hasıla Katsayısı 1999-2007

ÜLKE GRUPLARI ÜLKELER	ORTALAMA SERMAYE HASILA KATSAYISI
ASYA	5.8
JAPONYA	17.3
GELİŞEN ASYA	4.7
ÇİN	4.9
HİNDİSTAN	4.1
YENİ SANAYİLEŞMİŞ ÜLKELER	4.9
HONG KONG	4.6
GÜNEY KORE	5.1
SİNGAPUR	4.6
TAYVAN	5.2
DiĞE ASYA-5	4.7
ENDONEZYA	5.0
MALEZYA	4.3
FİLİPİNLER	4.2
TAYLAND	5.1
VİETNAM	4.6

Türkiye’de Sermaye Hasıla Katsayısı 1987-2007

DÖNEMLER	SERMAYE HASILA ORANI	SERMAYE HASILA ORANI KAPASİTE KULLANIM ORANI İLE DÜZELTİLMİŞ
1987-1991	2.30	1.72
1992-1996	2.43	1.87
1997-2001	2.59	1.94
2002-2007	2.54	2.03
1987-2007	2.47	1.90

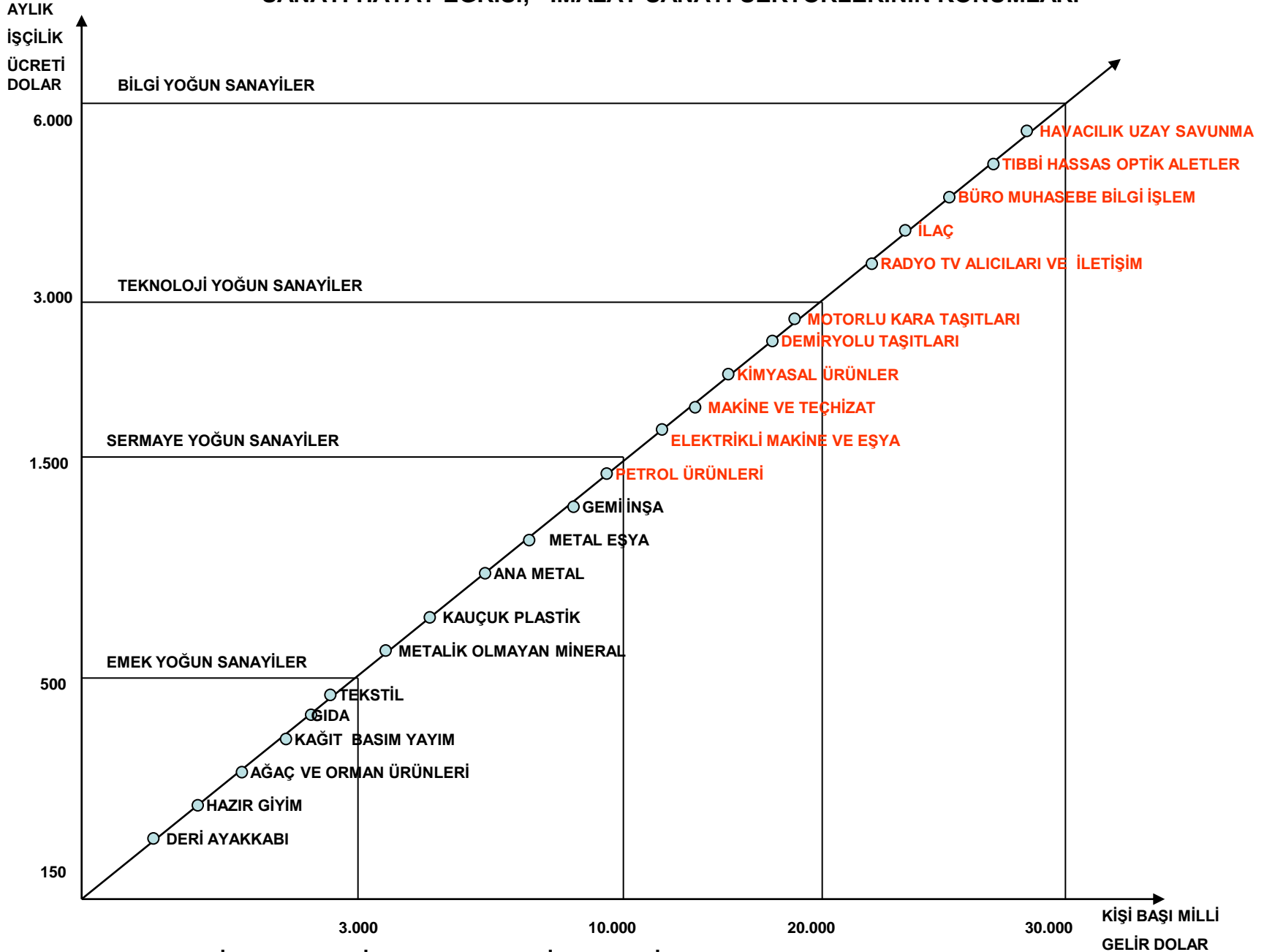
TÜRKİYE'DE EMEK VE SERMAYE VERİMLİLİĞİNDE GELİŞMELER 1987-2007

DÖNEMLER	İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ ARTIŞI YILLIK ORTALAMA %	İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ ARTIŞI YILLIK ORTALAMA ÇALIŞMA SAATİ İLE DÜZELTİLMİŞ %	SERMAYE VERİMLİLİĞİ ARTIŞI YILLIK ORTALAMA %	SERMAYE VERİMLİLİĞİ ARTIŞI KKO İLE DÜZELTİLMİŞ YILLIK ORTALAMA %
1987-1991	0.58	1.33	-1.64	-0.65
1992-1996	2.48	1.97	-0.77	-1.81
1997-2001	1.21	1.90	-2.52	-0.63
2002-2007	5.89	5.59	1.86	-0.55
1987-2007	2.90	2.98	-0.61	-0.91

YENİ YATIRIM TEŞVİKLERİ BÜYÜK PROJE YATIRIMLARI

	SEKTÖRLER	ASGARİ YATIRIM TUTARI
SANAYİ	KİMYASAL MADDE VE ÜRÜNLERİ	ANA KİMYASAL MADDELER 1 MİLYAR TL DİĞER KİMYASAL ÜRÜNLER 300 MİLYON TL
	RAFİNE EDİLMİŞ PETROL ÜRÜNLERİ İMALATI	1 MİLYAR TL
	MOTORLU KARA TAŞITLARI İMALATI	250 MİLYON TL
	DEMİRYOLU VE TRAMVAY LOKOMOTİFLERİ/VAGONLARI	50 MİLYON TL
	ELEKTRONİK SANAYİ	LCD/PLAZMA 1 MİLYAR TL MODÜL PANEL 150 MİLYON TL BİLGİ İLETİŞİM CİHAZLARI DAHİL DİĞER CİHAZLAR 50 MİLYON TL
	TIBBİ ALETLER, HASSAS VE OPTİK ALETLER İMALATI	50 MİLYON TL
	İLAÇ İMALATI	100 MİLYON TL
	HAVA VE UZAY TAŞITLARI İMALATI	50 MİLYON TL
	MAKİNE	50 MİLYON TL
HİZMETLER	TRANSİT BORU HATTIYLA TAŞIMACILIK HİZMETLERİ	
	LİMAN VE LİMAN HİZMETLERİ	250 MİLYON TL
MADENCİLİK	MADENCİLİK YATIRIMLARI	IV/C GRUBU METALİK MADENLERLE İLGİLİ NİHAİ METAL ÜRETİMİNE YÖNELİK CEVHER İŞLEME VE ENTEGRE TESİSLERİ

SANAYİ HAYAT EĞRİSİ; İMALAT SANAYİ SEKTÖRLERİNİN KONUMLARI

KAYNAK: EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ